

Oikaisuvaatimus hallintopäällikön päätökseen (27.10.2023) 3.11.2023 § 34/2023 palkanmaksupäivien muuttamisesta

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 368
883/01.00.00/2023

Valmistelija

Hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Taustaa oikaisuvaatimuksen käsittelyyn

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä aina mahdollisimman pikaisesti.

Kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen jaoston ja kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus voidaan tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteilla. Oikaisuvaatimuksesta on ilmentävä, mihin päätökseen haetaan muutosta ja millä perusteella.

Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimus on tehty säädetyssä määräajassa ja oikaisuvaatimuksen tekijällä on asianosaisena muutoksenhakuoikeus päätökseen. Oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 17.11.2023.

Esityslistan oheismateriaalina on ote hallintopäällikön (henkilöstöpäällikön viransijaisen ominaisuudessa) tekemä viranhaltijapäätös.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Paraisten kaupungin palveluksessa oleva [REDACTED] on vaatinut oikaisua hallintopäällikön päätökseen § 34/2023 palkanmaksupäivien muuttamisesta. Hän vaatii päätöksen kumoamista sillä perusteella, että päätös ei ole syntynyt laillisessa järjestyksessä, koska hallintopäällikkö ei ole toimivaltainen päättämään asiasta, tai vaihtoehtoisesti päätöksen korjaamista niin, että se pannaan täytäntöön myöhemmin, koska aikataulu on ollut liian tiukka. Oikaisuvaatimus on esityslistan oheismateriaalina.

Palkanmaksupäivän muuttaminen

Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaan viranhaltijalle ja työntekijälle maksetaan palkka tai palkkio kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen 16. päivänä, jollei virka- ja työehtosopimuksessa ole toisin määrätty tai palkan suoritusperusteista muuta johdu taikka toimivaltainen viranomaisen työntekijän palkanmaksun osalta toisin määrää.

Palkanmaksupäivää ei ole merkitty työntekijöiden työ sopimukseen eikä viranhaltijoiden viranhoitomääräyksiin, mutta Paraisten kaupunki on soveltanut seuraavia palkkapäiviä: Virkasuhteisen vakinaisen henkilöstön osalta kuukauden 1. päivä, työ sopimussuhteisen vakinaisen henkilöstön osalta kuukauden 15. päivä ja määräaikaisen henkilöstön osalta kuukauden viimeinen päivä. Nämä palkanmaksupäivät on kuvattu kaupungin intranetissä Loggenissa ja ne ilmoitetaan uudelle henkilöstölle työhön perehdytyksen yhteydessä.

Opetushenkilöstö, joka saa palkkansa kuukauden 1. päivänä, mutta haluaisi saman palkanmaksupäivän kuin muukin henkilöstö, on useiden vuosien ajan tuonut esille kysymystä palkanmaksupäivän muuttamisesta. Opetushenkilöstön pääluottamusmiehet ovat toistuvasti nostaneet esille haitat, joita henkilöstölle aiheutuu siitä, että palkka ei ole palkkatileillä määrättyinä palkkapäivänä, jos palkka erääntyy maksettavaksi pyhäpäivänä. Palkkaa ei ole voitu maksaa lähinnä edellisenä muuna arkipäivänä, kuten virka- ja työehtosopimuksen teksti (KVTES II § 18) kuuluu, koska se, että saman kalenterikuukauden aikana on kaksi palkkapäivää, on ongelmallista. Tämä haitta vältetään siirtämällä palkanmaksupäivä 15. päivään, koska työnantaja voi tällöin maksaa palkan lähimpänä edellisenä arkipäivänä, jos palkka erääntyy maksettavaksi pyhäpäivänä.

Koska palkanmaksupäivää voidaan pitää olennaisena osana palvelussuhteen ehtoja, henkilöstöpäällikkö katsoi, että työnantaja ei voi yksipuolisesti muuttaa käytäntöä neuvottelematta ensin työntekijöiden edustajien eli pääluottamusmiesten kanssa. Jo aikaisemmin asian esille nostaneet pääluottamusmiehet pyysivät, että asiaa käsiteltäisiin uudelleen Paraisten kaupungin työnantajan ja henkilöstön yhteisessä toimielimessä yhteistyötoimikunnassa. He toistivat 21.9.2023 pidetyssä kokouksessa aikaisemman näkemyksensä siitä, että viranhaltijoiden palkkapäivä kuukauden 1. päivänä ei perustu virka- ja työehtosopimukseen, minkä vuoksi koko vakinaiselle henkilöstölle toivotaan yhteistä palkanmaksupäivää.

Palkanmaksupäivän muuttamisesta keskusteltiin perusteellisesti yhteistyötoimikunnassa. Yksi tärkeä näkökohta oli aikataulu. Henkilöstöä edustavien pääluottamusmiesten yhteneväinen mielipide oli, että henkilöstöllä on riittävästi aikaa muuttaa mahdollisia lainojen tai vastaavien suoraveloituksia, jos muutos tulee voimaan 1.1.2024. Henkilöstön edustajat ovat yhteistyötoimikunnan käsittelyn jälkeen ilmoittaneet jäsenilleen, että heidän aloitteensa tulee johtamaan palkanmaksupäivän muuttamiseen. Palaute on ollut koko ajan myönteistä. Muutos koskee 177:ää henkilöstön jäsentä, joille on myös tiedotettu mahdollisuudesta hakea ennakkoa tammikuun palkasta, jos he kokevat sen tarkoituksenmukaiseksi. Näistä 177:stä henkilöstön jäsenestä 42 viranhaltijaa noudattaa KVTES:iä ja 135 edustaa OVTES:iä noudattavaa opetushenkilöstöä. Tähän mennessä palkkaennakkoa on pyytänyt 32 OVTES:n piirissä olevaa henkilöä ja yksi KVTES:n piirissä oleva henkilö.

Kun asiaa käsiteltiin yhteistyötoimikunnan kokouksessa, henkilöstöpäällikkö katsoi, että päätös kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisen ja Paraisten kaupungin yhteistyöelimestä käsitellyn palkanmaksupäivän

soveltamisesta on henkilöstöpäällikön toimivaltaan kuuluva operatiivinen päätös. Koska uusista periaatteista ilmoittamista intranetissä pidettiin epäselvänä henkilöstöpolitiikkana, tarvittiin viranhaltijapäätös. Koska henkilöstöpäällikölle myönnettiin virkavapaata 1.10.2023 alkaen, päätöksen teki hallintopäällikkö, ja siitä ilmoitettiin henkilöstölle kaikilla käytettävissä olevilla kanavilla. Päätöksestä on tiedotettu henkilöstöinfoissa ja työpaikkakokouksissa ja se on ollut koko ajan tiedotteena henkilöstön omassa intrassa eli Loggenissa.

Palkanmaksupäivän muuttamisasia otettiin esille yhteistyötoimikunnassa henkilöstön edustajien pyynnöstä. Yhteistyötoimikunta ei tee päätöksiä. Jos yhteistyötoimikunnassa käsiteltävät asiat johtavat merkittäviin muutoksiin kaupungin henkilöstöpolitiikassa, henkilöstöpäällikkö yleensä valmistelee asiasta päätösehdotuksen kaupunginhallitukselle. Kaikkia asioita ei kuitenkaan käsitellä kaupunginhallituksessa.

Perustelut oikaisuvaatimuksen hylkäämiseksi

Paraisten kaupungin voimassa olevan hallintosäännön 18 §:n kohdan 4 mukaan kaupunginhallitus edustaa kaupunkia työnantajana ja vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Palkanmaksupäivään muuttamista ei tulkita tässä kohtaa henkilöstöpolitiikaksi, vaan kyseessä on puhtaasti operatiivinen toimenpide. Koska kaupungin henkilöstöpolitiikan koordinointi ja virka- ja työehtosopimusten tulkinta kuuluvat henkilöstöpäällikön tehtäviin, monet operatiiviset päätökset tehdään viranhaltijapäätösinä tai antamalla ohjeistuksia tai sisäisiä yleiskirjeitä. Virka- ja työehtosopimuksen mukaista palkanmaksupäivää ei pidetty henkilöstöpolitiikan olennaisena muutoksena. Henkilöstön edustajien mukaan aikataulu uuden palkanmaksupäivän ilmoittamiseksi pankille on ollut riittävä. Se, että henkilöstön aloitteesta syntynyt päätös, josta on tiedotettu asianosaisille, lykkääntyisi, aiheuttaisi kohtuuttomia seurauksia kaikille niille, jotka ovat jo muuttaneet pankkirutiinejaan.

Päätös palkanmaksupäivän siirtämisestä on tehty hyvää hallintotapaa ja -menettelyä noudattaen eikä ole ilmennyt seikkoja, joiden vuoksi palkanmaksupäivää tulisi arvioida uudelleen. Viranhaltijapäätös on tehty toimivaltojen rajoissa eikä siinä ilmene huomautettavaa. Näin ollen oikaisuvaatimus ehdotetaan hylättäväksi.

Saapunut oikaisuvaatimus on laatuaan ainut, jossa palkanmaksupäivän muutoksen on nähty aiheuttavan kohtuutonta haittaa työntekijäpuolelle. Etupainotteisella ja avoimella tiedottamisella sekä avoimella vuoropuhelulla pääluottamushenkilöiden kanssa on varmistettu se, että kaikilla on ollut mahdollisuus järjestää asiansa/lainanmaksunsa ja muut käytännön asiat hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta. Ylimääräinen palkka-ajo tammikuun alussa varmistaa omalta osaltaan sen, että kukaan ei joudu kohtuuttomaan tilanteeseen oman talouden kanssa.

Todettakoon vielä, että palkanlaskijoita on nykyisellään ainoastaan kolme kaupungin palveluksessa. Kaksi siirtyi Varhalle vuodenvaihteessa. Tällä palkanmaksupäivän siirtämisellä saadaan työskentely toimimaan joustavammin ja paremmin. Palkanmaksupäivän siirtämisellä on positiivisia heijastevaikutuksia myös taloushallinnon tiimiin. Kaupungin prosessien tarkastelussa on tarkoitus tiivistää henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon yhteistyötä ja tehostaa prosesseja.

Oheismateriaali

Hallintopäällikön (henkilöstöpäällikön sijaisena) tekemä päätös palkanmaksupäivän muuttamisesta

oikaisuvaatimus

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- 1) todeta, että oikaisuvaatimus on tullut määräajassa oikeaan toimitukseen, ja ottaa sen käsittelyyn
- 2) hylätä hallintopäällikön viranhaltijapäätöksestä § 34/2023 tehdyn oikaisuvaatimuksen esityslistatekstistä ilmenevin perustein.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Johtoryhmä, palkanlaskenta, oikaisuvaatimuksen tehnyt, yhteistyötoimikunta, pääluottamusmiehet
